

Observatoriul este de două ori în săptămână, miercuri și sâmbătă.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusa la casa cu 1 fl. mai mult pe an; — trimis cu poșta în lăintrul monarhiei pe 1 an întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 an 10 fl. și 22 franci, pe 6 luni 5 fl. și 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politic, national-economic și literar.

Orice inserate,

se plătesc pe serie și liniă, cu litere merute garmonu, la primă publicare câte 7 cr., la a doua și a treia câte 6 cr. v. a. și peste aceea 30 cr. de timbru la tesaurul public.

Prenumeratiunile se pot face în modul cel mai ușor prin asamblările poștei statului, adresate de drept la Redacțiunea Diariului Observatoriului în Sibiu.

Nr. 49.

Sibiu, 20/2 Iuliu 1879.

Anul II.

Abonamentu nou la „Observatoriulu”

Apropiandu-ne de finea Semestrului primu precum și a triluniului Apriliu—Iuniu, prin această deschidem prenumerațiune nouă și invităm la reinnoirea abonamentului pe Semestrul alu douăle și pe triluniulu Iuliu—Septembere.

Condițiunile de abonamentu se pot vedea în fruntea diariului și adică:

In lăintrulu monarhiei:

Cu 4 fl. val. austr. pe 6 luni

Cu 2 fl. val. austr. pe 3 luni.

In străinatate:

Cu 5 fl. și 11 franci pe 6 luni.

In Sibiu „Observatoriulu” costă 3 fl. 50 cr. pe 6 luni, era dusa la casa cu 50 cr. mai multu.

Abonamentele se pot face mai ușor prin asemnatiuni (mandate) postali, de a dreptulu la Redacțiune în Sibiu, Piața mica Nr. 27.

Din Romani'a primimu abonamente și în bilete ipotecari de ale statului, al pari.

In Bucuresci abonamentele se pot face și la librari'a d-lui J. Szöllösi, piața teatrului.

Pentru inlesnirea publicului primimu abonamente noue și cu Prim'a fiacarei luni.

Din 10 esemplare abonate efectiv, unulu se dă gratis.

Redacțiunea.

Cestiunea Evreilor în Romani'a.

III.

Dupa noi, cauzele care îndemna pe Evrei să navalăscă neconținut în Romani'a sunt de două naturi deosebite: 1) lipsă de orice mesuri represive în contra fraudelor, care sunt singurul lor mijloc de existență; 2) favorurile ce ei găsesc la noi, egale și adesea ori mai mari chiar, de câtu cele ce se acorda însuși Romanilor.

Evreulu nu se gandesce de și năpăste de câtu numai la mijloacele de a castiga cu ușurintă, fara

munca, fara capitalu. Acesta nu este cu potință de câtu întrebându fraudă, într'unu modu mai multu și mai puțin iscusitu.

Radica'i acestu mijlocu de existență, și în veșnicie face incapabilu de a se hrăni. Atunci elu, care nu ține la nici o patri'a, sta puțin, își arunca ochii în toate partile și îl vede în curendu că plăca într'acolo, unde crede că și s'aru trece viclesigurile cu mai mare ușurintă.

In toate țările Europei, o poliție generale și comunale, de toate detaliile și de toate momentele, îl urmărește pasu cu pasu, și surprinde fraudele, și pentru cele mai mici abateri îl pedepsește fara milă și compăziminte. În Romani'a, elu găsește prețindeni licență a cea mai nemărginită, lipsa de orice mesuri represive în contra fraudelor de totu felulu, află în fine elementul său, pământul fagăduinței.

Vigilența poliției și necruțarea justiției sunt cauzele care alungă pe Evrei dintr'o țară, întocmai precum grija și neîncetată curățenie alungă vermin'a dintr'o casă, precum din contra, lipsă de orice mesuri represive în contra fraudelor, parasirea lucrurilor în voia sorții, completă destrămare a administratiunilor de toate gradele; acestea sunt magnetele care îi atrag, îi facu să navalăscă din toate partile și se încuibă la noi, până într'atăta, în câtu la urmă ajungu a se crede domni.

Deschideți dictionariulu de administrațiune alu lui Block, și vedeți ramurile de comerț și industrie la care se dau Evrei la noi: comerțulu beuturilor, localurile destinate publiculu, băncile, tirgurile, pietile de aprovizionarea orașelor, neguțiatori ambulanti, samsari și misiti, schimbulu și bancă, osebitele meserii, etc. etc. Examinati condițiunile ce se ceru pentru fiacare din ele și măsurile destinate a menține bună ordine și a pedepsi abuzurile și fraudele, și veți convinge mai antaiu că prea puțin din ei aru fi fostu admisi în țară loră a exercită meseri'a ce exercita la noi, și apoi câtu este de minuoasă și inevitabilă poliția ce se exercita, asupra lor în toate momentele.

Toate acestea, la noi sunt lasate la inspirațiunile celor ce sunt chemati a lua lăpă de administratori și de polițai de toate gradele, lipsindu mai prețindeni cu deseversire și cel multu marginindu-se în câte-va rudimente de ordonanție

politienesce, în cea mai completă discordanță dela unu oraș la altulu.

Dacă prin orașie auctoritatea și poliția este atât de slabă, apoi, prin comunele rurale este cu deseversire nulă. De aceea spre a se înalță fraudele și abuzurile de totu felulu, ce Evrei în lipsa de orice auctoritate sunt capabili să unelăscă asupra simplilor locuitori sateni, s'au cerutu cu stăruință și s'au isbitu în fine a se introduce în legea licențelor care mesuri destinate a departă pe Evrei de prin sate, înse și acestea au remas litera mörta, sub cuventu că aplicarea loră ar fi suscitandu dificultăți politice. Cu asemenea urmări, orice stăvilire a reului devine imposibilă, căci, dacă nici legile nu se mai pot aplică, atunci orice intielege că ordonanțele și regulamentele poliției n'aru mai avé nici unu efectu.

Evreii continua dară a se înmulți prin sate și a se îngreși din abuzurile loră asupra nefericitorilor sateni.

Comerțulu beuturilor este pentru ei numai unu pretextu, spre a li se permite locuința prin sate; în faptu, nu facu altu de câtu a pandi nevoile satenului și a'li lua fara timpu și cu prețuri de nimica, recolta ce n'au apucatu încă nici a se face. Din bogată recolta de porumb a anului trecut, prea puțin sateni mai au acum câte o mica rezervă: totă cealaltă a trecut în patulele și hambarele carciumarilor Evrei.

(Va urmă.)

Revista politica.

Sibiu, 1 Iuliu st. n. 1879.

Nemții „fidele constituțiunii” sunt foarte separati și desolati, pentru că alegerile facute până acumă pentru Reichsrath au esitu în defavorulu loră, așa că de pe acumă se pot astepta cu multa probabilitate la eventualitatea că partid'ă loră se afle în minoritate în noulu parlamentu austriac. Press'ă loră a începutu a publică articoli alarmatori, a declară patria în pericolu și a denunțiat lumii că există o conspiratiune reactionară, care prepara unu nou atentat asupra constituțiunii și a sistemului actualu și pe tempulu cabinetulu Hohenwart-Jiricek. Deși ei vedu spectrul înspăimântatoru al unui cabinetu Taaffe-Hohenwart, care basanduse și susținutu fiindu prin o majoritate

Foisoră „Observatoriului”.

Materialu pentru biographia lui Andreiu Murasiu.

(Urmare.)

IV. Activitatea lui în Brasiova.

Pe atunci Andreiu Murasiu era în anulul IV-lea din teologia. Îi scrisese, se decise; era blasienii vedindu că brasiovenii de atunci erau oameni mai toleranti decât bună-ora cei de astăzi, că amu înfiintiat și cele două diare, Folia (în 1/13 Jan. Gazeta în Martiu 1838), nu'i mai tînura nici-o lectiune de toleranță, ci îl binecuvântara de caletoria bună, era episcopulu îl dispensa de ultimele examene din sem. II. Andreiu inse nu scia drumulu catra Brasiova; comerciantii me tramisera în septemana patimilor că se'lu aducă eu dela Sibiu, căci pana aici calea era cunoscută și carasilor de pe Ternavi.

Cu finea sem. II din acelasu anu 1838 invitaramu la examene nu numai pe totu romanii, ci și dintre frunțasii sasi și germani. Care a fostu inse spaimă omenilor nostrii, cându în presentia neromenilor puseram întrebări din Geographia și din Istoria patriei; „căci vai, ce voru dice domnii, dacă baiatii înveția mai multu decâtu ne este nouă ertat?”

Este trebă noastră Kir Dutiu și Kir Georgie; vomu răspunde noi de toate, și pentru istoria și pentru latină, era pe anulul viitoru vomu mai introduce istoria naturală, unu picu de frantiosesce și aritmetica mai multa, că baiatii se potă trece dreptu la gimnasiu și la școlă comercială; le vomu face și stegu, și toba, îi vomu scote la primavăra la câmpu, unde veti veni și D.-vofra.

„Dara pentru- ce și latină?”

„Veti cunoșce lipsă ei mai tardiu; latinesce inse înveția numai baiatii cei mai destepti și mai diligenti, și nici aceia de silă. Căci vedeți d-vofra, pecătu de

Ddieu, că Costache, Jenache și Vasilache, (totu diminutive grecesci) se porțe știurtă verde, era Bucuru, Joanu Nicolae etc. se mērga la oi. Se se mai face din ei și cate unu domnu.”

„Dara legea inpedca!”

„N'are se remana totu asia Kir Georgie; lumea merge înainte.”

Andreiu se invoice a merge la Brasiova că și mine, totu numai conditionat, elu apoi si-a propusu a se folosi catu se potă mai bine de ocaziunea ce i se dete și lui în acelu punctu alu patriei noastre spre a si înmulți nu numai cunoscintele theoretice, ci și multe practice. Modestă mea bibliotheca, care pe atunci stă din mai multi classici latini și germani, din opuri istorice și carti romanesci noue, stracurate încă că prin urechile acului, i stete indată de a două di la dispozițiune. Locuiamu ambii în aceleași case în care se află școlele, capell'ă, parochulu și cantaretii. Observandu eu că Andreiu își alege de lectură mai totu opuri poetice și că era multu atrasu de ale lui Gōthe, din care se încercă se traduca câte-ceva, îl îndemnaiu că se invetie câtu mai curendu limbă italiană și i deteiu gramatică lui Fornassari. În urmatoriulu anu își castiga pe cei mai celebrii poezi italieni. Pucinu după aceea se vedea din încercările sale că cunoșce pe Petrarca. Ceea ce a desteptatu în Andreiu și mai multu geniulu seu poeticu era fericită ocaziune de a conveni mai alesu la apele minerali din Valcele în toate verile cu contemporanii nostrii literati din Romani'a, între carii Eliadu, Bolintineanu, Grigorie Alecsandrescu, Boliacu; era idei istorice, ale caror urme se vedu în mai multe poezii de ale sale, își castiga nu numai prin lectură, ci și din conversațiunile foarte instructive de care aveam parte în societatea lui Joanu Maiorescu, Florianu Aronu Nicolae Balcescu și domn'a Florescu una din acelea femeii rare, ce se ocupă de istoria patriei și a națiunei oșescim că intr'ascunsu. Acea dama genială participă la conversațiunea noastră numai cându nu potea suferi unii anachronismi de cari committeamu noi, atunci deschidea cate unu opu istoricu dreptu la loculă asupra

caruia ne aflămu noi în erore, ni'lu punea în mână și tacea.

Cam acestea erau nutrementele romanesci pentru spiritulu lui Andreiu, la care din sem. II 1839 se mai adăosera și lucrările altor literati trimise la redacțiune pentru-că se facu colaboratoru la Gazeta cu 1/3 parte din onorariulu ce avea redactorulu dela editorulu Gōtt.

Vedindu eu aplecare la Andreiu catra artea poetica, în toamnă anului 1838 me consulta cu densulu și cu altitineri, că se înfiintiamu și în Brasiova o mica societate de diletanti, precum am fostu înfiintiatu una la Blasiu în a. 1833, pentru-că prin reprezentațiunea unor piese mai ușore de întielesu și de produsu, precum și alese cu grija și tactu se cercam a desvoltă și la romanii de dincăce gustulu pentru lectură și arte, dandu totu-odata lumii ocaziune de a ni se audi limbă scrisă nu numai în ss. bisericii ci și pe scena, în lumea profana, căci pana la tribuna încă nu venise timpul. Că și în Blasiu, se invoira și în Brasiova vreo 5-6 tineri din locu a conlucra și a ne stă în ajutoriu; din toti inse actualele betranu venerabile Joanu Navrea, curatoru la St. Nicolae, pe atunci june vigorosu, a concursu din toate poterile la realizarea planului nostru. Curendu facuram o mica colectă cu scopu de a restitui banii din venitul reprezentatiunilor; se ridica scenă mai antaiu în casele lui Langer cu aparate modeste, absolutu necesarie pentru incepatori. Înainte cu 40 de ani, numari pe degete romanii cati cunoscea teatrulu în Brasiova. Teatru nentiescu era, dara neintielegendu limbă, nu mergă nici-unu romanu la acela. În serbatorile Craciunului se joca prima piesă, în care Andreiu avu rolă principale. Mai toate familiile romanesci din clasa comercială au cercetat acele productiuni, era în anii urmatori incepusera se mērga „la teatru romanesc” și familii din poporu, și din comunele Sacele. Acelu exercitiu fragedu în dramaturgia se repetă de cate 2-3 ori în anu, pana cându valorile politice aruncate pe de asupra capetelor noastre ne smulsera din mână rolele și artei inpusera tacere. Acestea au fostu primele incepaturi de teatru romanesc în Transilvani'a, între anii 1832 et

conservativa, compusa in mare parte din functionari ai statului si din elementele negermane, va inaugura o politica reactionara federalistica, ceea ce ar fi identica cu abdicarea elementului german din pozitunea dominanta si de suprematie pe care o a fostu usurpatu in urm'a pactului dualisticu.

Pana la ce gradu sunt indreptatite aceste temeri ale nemtilor se va putea vedea numai dupa terminarea alegerilor si dupa formarea noului cabinetu austriacu. Ca unu semnu forte caracteristicu alu tempului si totu odata alu situatiunei actuale se pote considera si fusiunea si impacarea aristocratiei feudale austriace si boeme, care pana acuma era desbinata si inpartita in doue tabere, adeca in cea „fidela constitutiunei“ si in cea opositionala passivista. Astadi acele doue partide ale aristocratiei feudale, care se numesce pe sine partid'a conservatore si care este considerata si numita de catre adversarii ei, partid'a reactionara, s'au impacatu si s'au declaratu solidara in fatia noueloru alegeri ce decurgu in momentele acestea.

Deca rezultatul finalu alu alegerilor va fi favorabilu acestei partide, apoi noulu cabinetu va fi compusu din sinulu acestei partide alu carei programu politicu este prea bine cunoscutu din trecutu, dar' despre care inca nu se pote sci intru catu elu este capabilu a se acomoda situatiunei presente si aplecatu a purta contu de scimbarile prin care au trecutu monarchi'a austriaca dela inbucatarea ei incece. In totu casulu, viitore sessione parlamentara a Reichsrathului austriacu va fi nu numai forte interesanta, dar' si decisiva pentru durata sistemului actualu de guvernare. Acesta ne o prevestesce nemultumirea ce domnesce atatu la nemti catu si la unguri fatia cu nou'a directiune ce au luat mersulu afaceriloru in Vien'a. Instinctulu loru le spune, ca ceea ce se prepara acolo nu va fi favorabilu nici pentru nemti si nici pentru unguri si unic'a loru sperantia este, ca in momentele supreme voru apela si voru cere ajutorulu principelui Bismark ca si pe tempulu cabinetului Hohenzollern.

In dilele acestea s'au pertractatu inaintea tribunulului criminalu din Vien'a unu procesu forte scandalosu, in decursulu caruia lumea au aflatu, ca in monarchi'a austro-ungara se face unu comerci formalu cu ordinele, cu decoratiunile si cu titlaturele. Scandalulu au ajunsu inse la culme, candu din depunerile acusatiloru si ale martoriloru s'au vedutu, ca in calitate de agenti si mijlocitori ai acelui comerci au figuratu nu numai functionari inalti de statu dar' si ca unulu din cei mai activi agenti au fostu „marele patriotu“ magiaru d. Gabriel de Varady vicepresedintele dietei unguresci, care cu ajutorulu subagentiloru sei au storsu sume enorme dela acei venatori vani de titlaturi, decoratiuni si orduri, alu caroru cursu au caditu adencu subt al pari alu valorei loru nominale.

Nu mai putinu scandalosu este si faptul pe care l'au descoperitu diariulu opositionalu „Magyarország“ din 23 Iunie, ca adeca ministrulu presedinte alu cabinetulu ungurescu d. K. Tisza au fostu nevoitu se inpartiesca intre deputatii gubernamentali sum'a de 25.000 fl. v. a. pentru ca acestia se si pota plati datorii personale si se

aiba cu ce pleca acasa. Acestu faptu scandalosu n'are lipsa de nici unu comentaru; elu vorbesce prin sine insusi.

Din Berlin se semnalēdia o crisa ministeriala, care s'au nascutu prin demissionarea a trei ministrii cari nu se potu invoi cu mesurile reactionare ale principelui Bismark.

Mortea principelui imperialu Louis Napoleon, unicu fiu alu imperatului Napoleon III a facutu o impressiune dureroasa si trista in tota lumea. Erau forte multi, cari fara de a fi bonapartisti, considerau pe junele principe de erede alu republicei franceze in acare durata nu credeau. Astadi acele credintie si sperantie s'au nimicitu, pentru ca partid'a bonapartistiloru lipsita de pretendentulu loru imperialistu nu mai are ratiune de a esista, de cumva nu voru recunosce de legitime pretesiunile la tronulu Franciei ale principelui Jerome Napoleon seu ale fiului seu Victor. In casulu acesta bonapartistii voru putea dice: „Imperatulu a muritu, traiesca imperatulu!“ si voru putea continua scandalurile parlamentare, ca si inainte de mortea principelui Louis.

In 26 Iunie Sultanulu a subscrisu iradeua (decretulu) prin care destitue pe rissipitoriulu si sibaritulu Kediv Ismail pasia din postulu seu de vice-rege alu Egiptului si numesce ca succesoru pe fiulu seu principele Mosamed Tewfik, care in aceeasi di a si fostu proclamatu de Kediv in Cairo subt numele de Tewfik I. Prin destituirea vice-regelui din Egiptu, care este vasalu alu Turciei, si pe care Sultanulu o a subscrisu numai in urm'a enormei pressiuni diplomatice esercitata asupra lui din partea Franciei si a Angliei, s'a datu o noua proba, ca suveranitatea Sultanului, precum si elu insusi astadi nu mai este decatu o fictiune si o jucaria in man'a celui seu celoru mai mari si mai tari, dar totuodata s'a creatu unu precedentu de care la timpulu seu si in prim'a linie se voru sci folosi si abusa de elu Russi'a in Rumeli'a orientala si Austro-Ungari'a in Bosni'a, Hertiegovin'a si Novi-Bazar si pote cu inca si in alte locuri.

Unde este Europa? si ce valore mai are ore astadi protectiunea ei?

Dela diet'a Ungariei.

Discursulu

deputatului Alexandru Romanu, tinutu in sedinti'a dela 1 Maiu a. c. a dietei Ungariei in cestiunea limbei magiare.

(Urmare.)

St. deputatu a vorbitu despre o deputatie slovacă, care la timpulu seu s'a adresatu contra densulu cu rugarea din care se vedea, ca in anumite comune locuitorii voru se si invetie copiii si unguresce. Nu dicu, ca deputatiunea Slovaciloru a fostu poruncita, dar' acesta nu este cauza nici argumentare, ca proiectulu acesta de lege ar fi necesariu. Dorinti'a deputatiunei slovace se pote implini forte usuru; nu le trebuie alta de catu se si ia unu invetiatoriu, care se scie si unguresce.

Stim. condeputatu dice ca de aceea trebuie introdusa invetiarea limbei magiare in modu obligatu, pentru ca bietului totu i lipsesce potinti'a de a influentiã pregatirea pianului de invetiamentu; era acei cari pregatescu planurile de invetiamentu din antipathie nu primescu limb'a magiara intre obiectele de instructiune. Asiguru

1838. Dupa aceea se forma si in Lugosi societate de dilettanti, care petrunse pana la Brasiovu. Se mai rupsera si cativa membrii intr'o societate magiara nefericită, si remanendu pe locu, in societate cu doue familii romanesci deschisera abonamentu pentru cateva piese romanesci. (A se vede Gazet'a Transilv. din anii 1838 - 1842).

Dupa 2 1/2 ani Andreiu trecu dela scola romanēscă la noulu gimnasiu latinescu dela catholici, nu din alta cauza, decatu ca romanii nu era in stare se dea profesoriloru plati mai bune decatu 140 fl. si 160 fl. m. c. locuintia forte modesta si ceva lemne de incalditu cascioarele; cu acesta inse elu nu se desparti de societatea romanēscă si remase colaboratoru la Gazeta pana la suspensiunea ei in urmarea catastrofei bellice din 21 Martiu 1849. Comunicatiunea intre Andreiu si redactoru era atatu de frecventa, in catu dio'a in care nu ne vedeamu si nu esiamu ambii sau si cu altii la preambulare, se numeră intre cele perdate. Omu iubitoriu de societate cum era elu, in curendu s'a cunoscutu si cu cativa professori dela gimnasiulu sasescu, cu istoricul Ant. Kurz, care in acei ani locuia in Brasiovu, era in conveniriile romanesci din care lipsia Andreiu, se dicea ca omeni nu si petrecura bine. Omu frumosu, vioiu, simpaticu si glumeti, bunu cantaretu si dantiatoriu, cine se nu lu iubēscă! In acelea momente uită tota societatea ca si elu este dela Blasiu; densa uită pana ce o reflectă vener. archimandritu septuagenariu Theodosie dela biserica grecăca, care lu cugeat neasemenatu mai seriosu despre lucrurile dumnediesci, decatu frumosele domne si domniore din acelea timpuri, care de si forte religioase, crescute in frica lui Dumnedieu pe langa tota pietatea ce datori'a preacuviosiei sale, nu era in stare se face vre o distinctiune intre cate doui juni romani frumosi, inse de doue confessiuni. Chiaru si logic'a mamelor incepuse a se incurca. In fine inse

doue familii fruntasie Cepescu et Nicolau scosera pe tote din acea dilemna curioasa, ca in tomn'a anulului 1840 isi maritara pe a dou'a ficia respective nepota dupa clericulu profesoru Jacobu Murasienu.

Din dio'a cununii lui Jacobu se decise si Andreiu a se casatori totu in Brasiovu. Elu isi aruncase ochii mai antaiu contra una din cele mai frumoase fice ale unui comerciantu grecu din cei mai de frunte; in acea parte inse cerculu de farmecu inca nu era ruptu. Urmele acelei dorintie tinere se vedu in prim'a sa posesiã publicata in Folia pentru minte etc. din a. 1839. In a. 1842 Andreiu se decise a cere man'a Susanei, ficei a dou'a a preotului Vasilie Greceanu. Anim'a ei o avea, restulu inse dependea absolutu dela voi'a parintiloru. Spre mirarea totoruru, acelu preotu curiosu nu a hesitatu intru nimicu a da ficei sale si fiitorului ginere binecuvintarea, si unde Jacobu nu s'a potutu cununa in biserica, ci in casa, Andreiu se cununa in capella romanēscă. Oficiulu de nunu si nuna se veni mie si sociei mele, era la prunici cati i s'au nascutu pre catu locuise in Brasiovu le amu fostu totu eu patrinu (nasu). Simtitoriu pentru binefaceri, precum era din natur'a s'a, Andreiu imi respaltia cu aceea, ca ori-candu eu aveam se intreprimdu caletorii mai departate in interesulu nostru nationale, ca cea din 1839 la Vien'a, ca cea din 1845 in Germani'a, ca cele facute la Clusiu, Bucuresci etc., elu totu deauna portă tota sarcina redactiunei, cu zelu si precisiune; era dupa inceperea versariloru de sange, pre catu timpu am avutu se stau la comitetu in Sibiu dela Novembre 1848 pana in Martiu 1849 intre tote horrorile revolutionarie din secuimea vecina, Andreiu si nasu-meu dr. Paulu Vasiciu vighiara asupra familiei mele remase in Brasiovu, si dupace fu spoliata de insurgentii pana la valore de 5.400 fl. mon. austr. o scapara cu vietia la Campina. Dupa pacificarea tiei, pre candu eu me aflamu exilatu in Bucovin'a, totu An-

pe stim. colega, ca in tinuturi romane sunt comune serace muntene de cate 60-80 case in care se propune limb'a magiara dar' nu esista esemplu, ca cineva dintre acei suspitionati se fia escamatatu undeva din planulu de instructiune limb'a magiara.

St. colega a pasitu forte agresivuu contra domnului ministru de instructiune publica, din cauza, ca nu introduce limb'a magiara in institutele teologice. Procedur'a acesta a deosebitu agerulu condeputatu care in punctulu acesta e de acordu cu extremistii, nu o tnu ca ar fi diplomatia.

Eu asia credu, ca d-lu ministru e forte cunoscutu in politic'a sa de instructiune, elu scie forte bine pentru ce nu conturba in privinti'a acesta si pe clerulu catholicu, dar' stimatulu condeputatu inca n'a coprintu politic'a ministrului, de altmintearea ar baga de sema, ca daca'lu ataca, nu o scote la cale. Nu voui se spunu care este caus'a inpregiurarei de d-lu ministru nu jignesce pe popi si nu i-a parutu bine candu a vedutu pe condep. Ign. Helfy si pe altii din estrem'a stanga ca, spriginidu pe stim. condeputatu Aladar Molnar i-au cuventulu contra lui. (Saudimiu! Saudimiu! Spune!) Voui spune. N'ati bagatu de sema, candu a terminatu stim. deputatu Aladar Molnar discursulu seu cum d-lu ministru de instructiune publica l'a dogenitu parintesce — corbulu si-a spalatu puuiu — pentru ca a sumutiatu contra domniei sale stanga estrema si apoi a datu o lectiune si d-lui deputatu Ign. Helfy, pentru nedestieritatea sa. Este o coincidentia deosebita si instructiva ca stanga estrema spriginesce cu atata vehementia guvernulu in cestiunea acesta de invetiamentu. Din parte-mi, candu asi fi guvernulu si asi vedea ca me partinesc stanga estrema, asi dice: *Timeo Danaos et dona ferentes*. Inse candu toti de tote partile dau in ministru, dar' elu nu spune adeverat'a cauza a politice sale, ci era mai virtosu acelora, cari nu sciu ce facu fiindu provocatu la acesta, voui spune-o eu. D-lu ministru alu instructiunei publice scie prea bine ca clerulu catholicu este man'a sa cea drepta in magiarisare; afara de aceste cestiunea mai are si alta lature. Inlocuindu-se limb'a latina in institutele teologice cu limb'a magiara le ar putea veni si Slovaciloru, cari au fostu in deputatiune, in minte, dorinti'a justificata, ca si teologii loru, cari au mai tardiu se le fia pastori sufletesci se invetie sciintiele teologice in limb'a in care au se le vorbesca.

Acesta este caus'a ca d-lu ministru nu conturba clerulu catholicu si apoi si: *„cum patre gardiano semper bene“* (Iaritate in stanga').

Lui L. Mocsary st. deputatu i s'a disu, ca autonomi'a bisericesca adusa contra proiectului este numai pretecsu. On. casa aceea nu este argumentare buna, pentru ca trebuie se ve aduceti a-minte de patenta si de servitiile ce le a facutu atunci autonomi'a bisericesca, pentru a carei sustinere neatinsa prea st. nostru condeputatu, pe care l'a chiesatu d-dieu la sine s'a espusu si inchisorei. Din istorie nu este eschisa si pe viitoriu o astfelu de eventualitate. Acesta nu este pretecsulu d-loru. Este dreptu datu de diet'a tiei tocma asia cum e autonomi'a bisericesca, libertatea religioara si este asemenea de pretiuitu dreptulu limbei, asemenea neprescribibilu, pentru ca fiindu nascutu cu noi si inalienabilu, nu are nimenea dreptu alu vatem'a si nimicu cu puterea. *„In hoc Cesar potuit juris habere nihil.“*

In sfersitu, candu am aruncatu privirea asupra discursulu celui mare, care cu intregu aparatulu, sciinti'a speciala si elocventia a aparatulu proiectulu, esaminandu tote argumentatiunile cate le a adusu imi am adusu a-minte de declaratiunea stim. condeputatu, ca nu e siovinistu si am disu in mine insumi: totusi e siovinistu. (Iaritate in stanga').

Increderea s'a adusu inainte pentru motivarea proiectului. S'a pusu cestiunea increderii in a buneii intelegeri. Increderea d-loru e ceva ce nu se pote fortiã, ea vine de sine, atunci inse candu este inprumutata. Am auditu dicendu-se din partea mai multora si tocma si st. condep. Al. Molnar dise, se facemu noi pasiulu celu dintaiu. Noi Romanii l'amu facutu cu ani inainte. L'amu facutu in cea mai deplina sinceritate si

drei imi conduse famili'a in patria. Corespondentiele mele intretinute cu Andreiu dela Cernauti si Cernauc'a produsera in spiritulu seu ideile din frumoasa poetia compusa in onorea nobilei si generose familii Hormuzache.

Pana in a. 1844 Andreiu nu calcase pe pamentulu Romaniei. Dupa ce Georgie Bibescu fusese alesu de Domnu alu Munteniei in Dec. 1842, poetulu nostru compuse in onorea lui cunoscut'a Oda, pentru care Domnulu i trimise prin Grig. Alexandrescu in semnu de recunoscintia unu orologiu de auru. Domnulu petrecea verile la mosii'a sa Comarnicu, cale de 1 posta buna dela Sinai'a. Andreiu doria se se presente la Domnu, ca se i multumēscă in persona, si imi ceru ca se lu conducu pana acolo pe la inceputulu lui Augustu alu aceluasi anu. Amu fostu primitu cu multa bunavointia, era dupace conversaramu cateva ore cu Grigorie, cu adjutantiu Florescu, Calinescu s. a., ne intorseram in voia buna la familiile nostre.

A pagubitu si Andreiu in revolutiune, si-a scapatu numai una suma pre catu imi aducu aminte de 1,600 fl. la fug'a sa din passulu Temesiu. A mai pagubitu si la falimentulu unui librariu dela Jassi, care i luase in comisiune 300 de exemplarie din cartea lui Salzmann despre educatiunea scalcitata si periculosa, pe care o aflase in bibliotheca mea si o tradusesse in romanescu; in Septembrie inse a reintratu ca profesoru la gimnasiulu resgescu din locu, era dupace mi-am scosu eu concessiune noua pentru Gazeta si Folia dela guvernulu militariu, incepuse a colabora si la mine. Inse in Februariu a. 1850 pe mine me si trantira la parete, luandu mi din mana acelea doue organe de publicitate, care prin nou'a concessiune devenisera drept'a mea proprietate, castigata cu sudori de sange. (Va urma.)

cu toate aceste n'amu facutu esperienti'a cã amu fi intim-pinati cu aceeași incredere. Intempnari de aceste sunt inse acum obicnute.

In privinti'a initiativei la incredere, indrasnescu a intõrce lucrulu si conformu convingerei mele a dice, cã pasiulu celu dintaiu se'lu faca acela, care are poterea in mana; acela se se apropia mai antaiu, pentru cã elu are mai multe mijlõce de a croi increderea inpru-mutata.

Stim. amicu a amintitu de buna intelegere. Pentru bun'a intelegere d-loru, tñu cã ar duce la scopu numai unu proiectu de lege conformu càruia in comune cu doue elemente, vorbescu despre poporul magiaru si romanu si se potu intelege si ceilalti, s'ar face cu potintia enunsierea, cã se se invetie limb'a magiara in comune romane si vice-versa limb'a romana in comune magiare. Atunci a'si primi proiectulu din toate poterile. Dara de ore-ce vedu, cã sub preteccstu futulu adeca, pentru a se dá limbii nationale a statului unu terenu mai mare de càtu ilu dá mintea trãza si legea, decãtu ingadue dreptulu; candu darea unu terenu mai mare se face cu umilirea partii celei lalte si cu despretuirea limbii sale, cu inapoierea chiar' a acestia, marturisescu cã atunci nu sunt in stare o coprinde a astfelu de buna intelegere.

(Va urmã).

Romania.

Presintarea respunsului Senatului la Mesagiulu Tronului.

Duminea, 10 Iunie st. v., la õrele 11 si jumetate diminãtia, A. S. R. Domnulu, in presintia d-loru ministri, incongiuratu de cas'a sa civila si militara, la palatulu din capitala, a primitu in sal'a Tronului, cu solemnitatea obicnuta, biuroulu si comisiunea Senatului insarcinata a presentã Mariei Sale Regale adress'a spre respunsu la Mesagiulu Tronului.

D. C. Bosianu, presedinte alu Senatului, a cititu adress'a pe care amu publicatu-o dejã.

Maria Sa Regala a respunsu:
Domnule presedinte,
Domniloru senatori.

Primescu cu o viua multumire cuvintele ce imi adresati in numele Senatului.

Ele imi dovedescu odata mai multu cã intie-pleptiunea si patriotismulu de care natiunea romana a datu atãtea probe, si pe care le regasescu cu fericire in reprezentantii sei, sunt la inaltimea greu-tatiloru situatiunii si incercariloru prin care trecemu.

Nu me indouiescu, d-loru senatori, cã, gratia concursulu luminatu si esperiintiei d-võstre, gratia iubirii si devotamentulu tutoloru pentru tiãra, vomu esi triumfatori din aceste dificultati; si cã, revisuindu art. 7 din Constitutiune, si respunsiendu astfelu cerintelor secolulu si asteptariloru Europei, veti sci totu-de-odata se luati mesurile necesarii pentru cã interesele vitale ale natiunii se nu fia compromise si cã viitoriulu ei se fia asicurat.

Presintarea respunsului Camerei la Mesagiulu Tronului.

Marti, in 12 Iunie st. v., la õrele 11 si jumetate diminãtia, A. S. R. Domnulu, in presintia d-loru ministri, incongiuratu de cas'a sa civila si militara, a primitu la palatulu din capitala, in sal'a Tronului, cu solemnitatea obicnuta, biuroulu si comisiunea Camerei, insarcinata a presentã Mariei Sale Regale adress'a spre respunsu la discursulu Tronului.

D. C. A. Rosetti, presedintele Adunarii de-putatiloru, a cititu adress'a. (Cititorii nostri o cunoscu dejã.)

Maria Sa Regala a respunsu:
Domnule presedinte,
Domniloru deputati.

Ve multumescu pentru cuvintele caldurese ce imi adresati.

In adeveru, inprejurarile sunt grele. Am inse credintia neclinita cã intiepleptiunea si patriotismulu reprezentantiloru natiunii voru invinge, cã totu-dãuna, incercarile in care ne aflamu.

Se nu uitamu cã in unire sta taria.

Se nu uitamu, mai alesu astadi, cã acãsta unire de cuetari si de lucrari e reclamata de tiãra intrãga, pentru cã se poteti seversi unu faptu atãtu de inportantu precum este acela alu revisiunii art. 7 din Constitutiune.

Acãsta reforma, efectuata in poterea liberuluu jocu alu institutiuniloru representative, va intari si va iradacina puternicu in õnimile tutoloru incredere in institutiunile nõstre fundamentale.

Tari in intru pe bas'a legii si a libertatii, desvoltarea natiunii va luã unu aventu decisivu.

Eu si Dõmna ve multumimu pentru simtamentele ce ne aretati si uramu d-võstre si iubitei nõstre patrii fericirea cea mai deplina.

ACADEMIA ROMANA.

Sessiunea extraordinara.

Procesulu-verbalu Nr. 8.

Siedinti'a din 2 Iunie st. v. 1879.

Siedinti'a se deschide la 9 õre a. m.

Se da lectura procesulu-verbalu alu siedintiei precedente, si, dupa õre cari rectificari, se verifica.

Se comunica o scrisõre a d-lui Ioanu Urban Iarnik, professoru de limbele romanice la universitatea din Vien'a si la scõla reala din Leopoldstadt, prin care multumescu pentru votulu Academiei care l'a numitu membrulu seu correspondentu.

D. Maiorescu citecesc raportulu ce a facutu din partea comisiunei numita pentru cestiunea pusa de epitropia bisericeii Sf. Vineri, a caruia conclusiune afirma respingerea cererei epitropiei, pe cuventu cã, dupa testamentulu repaasatulu generalu C. Nasturel Herescu, epitropi'a are sarcin'a si indatoriarea de a respunde societatiei academice jumetate din veniturile mosiiloru donate; era cererea de 5 la suta care d-nii epitropi dicu cã au dreptu a luã din venitul bisericeii cu titulu de cheltuile nu põte se cada in sarcin'a Academiei.

D. Ghica observa cã problem'a nu e pe deplinu resolvata, cã-çi venitul de care beneficiadia Academia, provenindu din nisce proprietatii a caroru administratiune trebue se aiba cheltuile, i se pare justu si legalu cã acelu ce trage folõse se participe si la cheltuelile de administratiune.

D. Maiorescu observa cã prescriptiunile regulamentulu primariei, care acorda epitropiloru cã compensatiuni cãte 5 la suta din veniturile averiloru ce administrãdia, nu potu se fia inopabile Academiei, care celu multu põte se fia obligata a suportã participarea la cheltuelile de administratiune.

D. Babesi dice cã observa cum cã comisiunea s'a ocupatu numai de drepturile societatiei, care, dupa prescriptiunile testamentulu, trebue se fia scutita de asemenea sarcina; de aceea se pronuntia pentru conclusiunile raportulu comisiunei.

D. Maniu dice cã, nici dupa lege, nici dupa testamentu, Academia nu põte fia obligata a dá unu remunerariu de 5 la suta d-loru epitropi. De aceea d-lui s'a unitu cu ceilalti membri din comisiune spre a le respinge cererea; era candu se va formulã o cerere speciala pentru cheltuile de administratiune, sub acestu titlu cererea va ptea fia considerata la timp.

Se pune la votu conclusiunile raportulu si se admitu cu maioritãte.

D. Quintescu, luandu cuventulu, observa cã in anale s'a strecuratu õre-cari erori, mai alesu in testurile latine, cari nu potu fia ertate.

D. Sionu respunde cã nu e carte care se nu aiba erori tipografice; cu atãtu mai alesu cã unele din manuscrisitele ce se dau la secretariatu, sunt scrise cãte odata cu caractere putinu legibile, de aceea lucrulu se põte indreptã prin o erata care s'ar ptea anexã la finele partiei a dou'a din anale.

D. Odobescu esplica cã, cã unulu care a inpartitu adese-ori cu d. secretaru generalu sarcin'a de revisuire a tiparirii anelorum, a avutu ocaziune a constatã dificultãtile acestei lucrari, mai alesu din cauza cã nici unulu din membri cari dau lucrari destinate a se trece in anale nu le scriu cu sisthem'a orthografica adoptata pentru tiparirea lucrurilor societatiei, — cã fia-care membru are sisthem'a sa speciala de orthografie, adese ori forma de caractere greu de cetitu; si de aicea trebue se resulte erori neinclaturabile.

D. Hasdeu, aprobandu esplicatiunile date de d. Odobescu dice cã acestu inconvenientu ar ptea dispãrea indata ce s'ar admite cã in anale se se publice lucrurile membriloru societatiei cu orthografia care fia-care din ei o are, fiindu-cã d-lui insu-si nu este in stare cã se prieãpa sisthem'a orthografiei adoptate pentru anale si alte imprimate ale societatiei.

D. Stefanescu observa cã d. Quintescu a redicatu discutiunea pentru o cestiune de textu, si anume pentru nisce erori de texturi latine, era nici de cum pentru cestiunea orthografiei. De aceea afla cã propunerea d-lui Hasdeu este inoportuna in discutiunea de asta-di; in ceea ce privescce a dou'a propunere a d-lui Hasdeu de a publica analele cu orthografia fia-carui membru, d-lui nu o põte admite; nu este adoratoru alu orthografiei adoptata de Academie, dera nu intelege cã publicatiunea unei societati se se faca cu mai multe orthografii.

D. Maiorescu e de parerea d-lui Hasdeu. Analele societatiei, dice d-sa, nu potu de càtu a reflectã starea adeverata a literaturii romane in acãsta privintia; si fiindu-cã literatur'a romana de asta-di este, càtu pentru orthografie, inpartita in mai multe scoli si nu s'a fixatu inca o unitate, fia-care membru are dreptulu de a scrie cum este convinsu cã e mai bine. Diversitatea scrierei se afla in asemenea stare de transitiune in càtu din elementele folositoru ale publicãrii anelorum si o unificare precipitata, prea matura, neprimita de maioritãtea scriitoriloru romani, ar isolã Academia de misicãrea literara a romaniloru spre paguba ei si a loru.

D. Quintescu nu e de parere a se mantine sisthem'a orthografica adoptata pentru anale, precum nu este nici de parerea d-lui Hasdeu, cã analele se fie unu mosaicu de diferite orthografii, lucru ce nici s'a vedutu, nici sa auditu.

D. Ghica observa cã discutiunea a alunecatu pe unu tarãmu cu totul nou. Cã subiectulu i se pare de mare inportantia, dera trebue a se tractã la timpulu seu, punendu-se la ordinea dilei pentru o alta siedintia.

D. Hodosiu adaoga cã propunerea d-lui Hasdeu invõlva modificarea regulamentulu societatiei, care e votatu in anulu 1869, si care a statuat unu modu de scriere anumitu pentru imprimatele societatiei. Deci crede cã nu cu o simpla propunere se põte modificã

regulamentulu, si inchee cerẽdu cã Adunarea se trãca la ordinea dilei.

D. Stefanescu se unescu cu d. Hodosiu, conchiendu a tractã cestiunea candu va veni la ordinea dilei modificarea regulamentulu.

D. Hasdeu obiectãdia cã modulu de scriere adoptatu prin regulamentulu dela 1869, este atãtu de vagu si putinu claru, in càtu chiaru comisiunea numita pentru revisuirea proiectulu de dictionaru alu Academiei n'a tinutu comtu de elu, ci, printr'unu procesulu-verbalu subscriu de toti membri cari o compun, s'a lasatu latitudinea cã fia-care se scrie, se transcrie si se tipãresca dupa sisthem'a sa de orthografie proprie.

D. Baritiu dice cã trebue se facemu distinctiune intre decisiunile generali ale societatiei si intre cele speciale ale comisiunei lexicografice: decisiunile acestea nu potu face unu precedentu care se oblighe pe societatea intrãga.

D. Babesi dice cã cestiunea se se pue la ordinea dilei.

D. Ionescu se unescu in principiu pentru revisuirea sisthemei de orthografie provisorie adoptata prin regulamentulu dela 1869; dera d-lui provõca pe d. Hasdeu cã se isi faca propunerea conformu cu art. 32 din regulamentu, dupa care se se põta deschide discutiunea.

D. Hasdeu depune o propunere sustinuta de d-nii Baritiu, Odobescu, Maiorescu si Caragiani in coprinderea urmatoare:

„Propunemu a se pune la ordinea dilei orthografia cu care se se publice de acum inainte toate publicatiunile Academiei romane“.

D. Sionu dice cã acãsta discutiune are aerulu a trage la judecata pe secretariatul Academiei. Societatea adoptandu unu modu provisoriu de scriere in 1869, publicatiunile ei urmã se se tipãresca in conformitate. Predecessorii sei la secretariatu au intielesu si au aplicatu acelu modu de scriere altfelu de càtu d-sa. Este evidentu cã sisthem'a adoptata este cam vaga si cã põte s'aru conveni se se adopte o alta sisthema pe base mai rationabile; dera pentru acãsta trebuiescu studii prealabile cari aru trebui recomandate unei comisiunii speciale. — D-lui, in unire cu d. N. Ionescu, depune o propunere in coprindere: „Se se numesca o comisiune care se faca unu proiectu de orthografie“.

D. Odobescu dice cã pentru cã discutiunea de asta-di se aiba unu resultatulu, modulu practiculu ar fia acelu propusu de d-nii Sionu si Ionescu; era in privintia corecturiloru din anale se se admitta cã acestea se se tramita si in revisuirea d-loru autori.

D. Hasdeu si Ghica inclina cãtra propunerea de a se numi comisiunea pentru revisuirea modululu de scriere.

D. Babesi dice cã nu intelege o asemenea comisiune inainte de a se face o discutiune prealabila prin care se se lumineze despre defectele modululu actualu de scriere si din care se põta ascultã diversele teorii orthografice, spre a sci pe cine se numesca in comisiune.

D. Maiorescu se unescu a se urmã mai anteu discutiunea si apoi numirea comisiunei; dera cere cã se se defiga o di in care se fia mai multi membri.

Se pune la votu propunerea d-lui Hasdeu, care se adopta cu maioritãte, era aceea a d-lui Sionu cade.

Se decide cã discutiunea orthografiei se se pue la ordinea dilei pe luni, 4 Iunie, la 8 si jumetate õre a. m.

Siedinti'a se redica la 11 si jumetate õre.

Presedinte, Ioanu Ghica.

Secretaru ad-hoc, G. Sionu.

Sciri diverse.

Jacobu Muresianu, directoru gimnasialu in pensie si editoru alu „Gazetei Transilvaniei“ anuntia cu cea mai adenca intristare si dorere in numele seu, alu fiiloru si ficeloru sale: Aurelu, Elen'a maritata M. Groza, Iacobu, Sevasti'a si Traianu, a cumnatiloru resp. fratiloru Constantinu Nicolau si Elen'a G. Joanu, ale noiei sale Elis'a si alu ginereulu Maioru M. Groza, a nepotiloru si nepõteloru precum si a tutororu celorlalte rudeni, cã scump'a si neuitat'a sa consõrta

Sevasti'a Muresianu nasc. Nicolau,

prima membra fundãtoare a „Reuniunei Femeiloru romane“ din Brasiovu, decorata de catra M. S. R. Dõmn'a Romaniei cu crucea „Elisabet'a“

si-a finitu cursulu vietiei dupa o suferintia mai indelungata in alu 55-lea anu alu etatii sale, pro-vediuta cu santele taine.

Remasitiile pamentesci ale scumpei decedate se voru redicã Marti la 19 Iunie st. v. (1 Iuliu) din cas'a propria din cetate piatia mare Nr. 22 si se voru transportã la õrele 3 p. m. dupa ritulu gr.-or. pentru eterna odihna in mormentulu familiaru din cimiteriulu din Grõveru.

Brasiovu, 18 (30) Iunie 1879.

Fia-i tierin'a usõra!

— (Necrologu). Anna veduv. Brote dă in numele sau precum si in numele tuturor conșangeniilor cu ânim'a infranta de jale scire despre repaosarea fiului sau

Valeriu Brote,

comerciantu,

care isi finî in 17/29 Iunie 1879 repentinu in Ludwigsburg (Württemberg) vieti'a plina de sperantia, in alu 25-lea anu alu etatii sale.

Sibiu, in 18/30 Iunie 1879.

— (Adressa de condolentia). Camerele Romaniei au adresatu urmatorea adresa de condolentia Maj. Sale Imparatesei Eugenia la Chislehurst:

„Majestate! Adencu misicati de evenimentulu nefericitu care v'a isbitu in persón'a fiului Vostru prea iubit si patrushi de recunoscinti'a catra memori'a Imperatului venimu a ve presentâ respectuosu sentimamentele nostre de condolentia.“

— (O noua baie de scaldatu). Ni se scrie din Ferede urmatorele: Energiosulu parochu romanu gr. or. din comun'a Romos dupa multe sacrificii a edificatu o baie de scaldatu chiar' in centrulu comunei Ferede (Füredőgyogy) pe proprietatea sa, si dupa cum spune istori'a, chiar' pre ruinele strabunilor nostri Romani, adusi de Traianu. Acésta se aduce la cunoscinti'a p. t. publicu.

— (Mostenirea Trausch.) Amu reprodudu de pe „Timpulu“ nesce amenunte in privintia unei mosteniri fabuloase ce se dicea că a capetatu d. Trausch. Acelasiu diaru publica acum urmatorele, care rectifică in parte relatiunea data de elu si reproducă si de noi.

Cu privire la mostenirea fabuloasa a d-lui Trausch, himistulu laboratorului spitalului Coltiei, aflamu din isvoru sicuru că reposatulu unchiu nu se numea Trausch, ci Shöck. Acesta murise, dupa cum se spune, înainte cu patru-dieci de ani, lasandu dupa elu o avere colosala. Avere a remase in ingrijirea unui prietinu alu reposatului Shöck, care, murindu si elu înainte cu vre-o doue-dieci de ani lasa banii bancii englese, pentru că ea se caute pe eredi defunctului Shöck. Trecura ani la midilocu pâna ce s'a aflatu că familia Trausch este inrudita in linia colaterală cu Shöck. Eredi sunt mai multi, intre cari este si d. directoru alu farmaciei eforiei spitalelor de aici. Pâna se va face partagiulu, voru trece éra ani si sum'a ce se va cuveni d-lui Trausch nu póte fi atât de mare precum se vorbea. E dreptu, că avere a totală se urca, conformu actelor, la sum'a frumosa de 13 milioane livre sterlinge, adica cam la 400.000.000 franci. Dupa ce se va stabili numerulu eredilor, se va poté cunoște cifra ce se cuvine d-lui Trausch, care in ori-ce casu va fi destulu de insemnata.

„Candu norocu-'si schimba pasulu,
„N'aducu ani ce-aduce césulu.“

Bibliografia.

— Din „Indreptariulu practicu in toate afacerile finantiare“ compusu de d. Georgiu Popu a aparutu brosiur'a III si a IV-a. Cu acésta ocaziune Editur'a tipografiei seminar. din Blasiu publica urmatoriulu „Avisu pentru domni abonati“:

Cu brosiur'a presente a IV se inchiaie seri'a prima a „Indreptariulu practicu“; deci deschidemu prin acésta prenumarare pentru seri'a II si ultima a opului.

In seri'a acésta se voru tractá:

Monopole: Tabaculu, — Sarea.

Competintiele in 7 Capitole, care voru coprinde:

Invetiatur'a depre contracte cu tota specia de formularie.

Procedur'a cartii fundarie, cu diferite formularie.

Aceste trei capitole sunt lucrate din partea dlui avocat Georgiu Filipu din Alba-Iuli'a, unulu dintre cei mai practici juristi din tiéra.

Competintiele si ecuivalentu cu totu soiulu de esemple.

Timbrele, dupa brosiur'a edata de auctorulu in limb'a magiara, compusa intr'unu modu pana acum neindatinatu, practicu si usioru.

Legea si ordinatiunile referitóre la administrarea dariloru.

Prescriptele referitóre la administrarea competintielor, timbrelor si a ecuivalentulu.

Cum se vede din specificarea acésta in seri'a II-a sunt adunate cele mai de lipsa invetiaturi pentru viétia. Aci se arata, ce forma trebuie se aiba unu documentu, pentru-cá validitatea lui se nu se póta inpuiná. Contractele de vendiare, schimbu, inprumutu etc. sunt tractate pre largu si ilustrate cu diverse formulare, cum si asigurarea

drepturilor castigate, prin intabulare. Asemenea este descrisa si ilustrata form'a legale a testamentelor, modalitatea computarii si depurarii competintielor erariali etc. — totu lucruri, despre cari pana aci nu existe nice una scriere romanésca, si intru alte limbe inca numai de cele defectuose.

Pentru tractatele despre contracte, testamente si afacerile cartiloru fund. ne garanteza numele d. adv. Georgiu Filipu, ale carui cunoscintie juridice sunt prea bine cunoscute On. P., — éra pentru timbre si competintie alu auctoriulu, care de mai multi ani se ocupa mai multu cu ramulu acesta alu venitelor publice.

Seri'a a II-a va constá totu din 4 brosiure, de cate celu pucinu 3 côle. Brosiurele acestea voru aparé in 20 Iuliu, 20 Aug., 20 Sept. si 20 Oct., formandu bros. 5—8 din intregu opulu.

Pretiuulu prenumerarii remane 30 cr. de brosiura, — éra pentru intrég'a seri'a II 1 fl. platitu inainte.

Cu esemp. din bros. 1—4 mai potemu servi.

— D. V. Muresianu publica invitare de prenumeratiune la „Stuparitu“ séu indreptariu practicu pentru stupari cu privire speciala la incepatori.

Oplu intregu va esi intr'unu volumu de 11—15 côle si se va tramite, cu postportu solvitu din partea nostra, tuturor abonatorulu cari voru solvi inainte pretiuulu de abonamentu, care, — in speranti'a spriginului caldurosu alu publiculu cetitoriu, — se statorése numai cu 70 cr. v. a. Abonamentele se se faca pana la finea lunei Iuliu.

Pretiuulu e a se tramite prin asemnatiune postala la „Librari'a Fekete-Negruti in Gherl'a (Szamosujvár)“ séu la subscrisulu in Gyömölcsényes post'a ultima Szilágy-Somlyó.

Collectantii primescu gratis totu alu 6-lea exemplariu.

Acestu manualu va coprinde: Partea I. Notitii generali. Sectiunea I. 1. §. Sourile albinelor. 2. §. Famili'a albinelor. Regin'a. 3. §. Albinele. 4. §. Trantorii. 5. §. Cosiurile. 6. §. Stupin'a. 7. §. Instruirea stupinei. 8. §. Transportarea stupiloru. 9. §. Inghimpatulu albinelor. Sectiunea II Calamitatile stupiloru. 10 §. Morbii albinelor. Putredine a. 11. §. Disenteria. Buchetulu. Turbarea. Peduchii. 12. §. Perirea reginei. 13. Regin'a stérpa si falsa. 14. Inamici albinelor. 15 Albinele rapace. 16. §. Recirea albinelor. Partea II. Grigi'a stupiloru din diversele anotempuri. Sectiunea I. Primaver'a. 17. §. Lasatulu si esaminarea cosiuriloru. 18. Cum se nutresce stupii? 19. §. Retediatulu stupiloru. 20. §. Candu si cum se retediamu? 21. §. Urdinisiulu. Sectiunea II. Vér'a. 22. Inmultirea albinelor. 23. §. Roitul. 24. §. Semnele roitului. 25. §. Pregatiri inainte de roitu. 26. §. Cum se prindu roii? 27. §. Cum se asiédia roii? 28. §. Cum se ajuta si inpiedeca roitul? 29. §. Cum se inpreuna roi? 30. §. Inpreunarea cosiuriloru in genere. 31. §. Agendele dupa finitulu roitului. 32. §. Roitul hemisitu (mortu de fóme). Sectiunea III. Tómn'a. 33. §. Grigi'a de tómn'a. 34. §. Alegerea stupiloru de sementia (prasila). 35. §. Stórcerea

mieri. 36. §. Cum se stórcé sér'a? 37 §. Cum se face din miere otietu? Sectiunea IV. Érn'a. 38. §. Ernatulu stupiloru. Partea III. Diversele sistheme de stuparitu. Sectiunea I. Cosiurile drepte simple. 39. §. Preliminarie. 40. §. Cosiurile scobite. 41. §. Roi artificiali. a) Prin schimbarea cosiuriloru. 42. §. Roi artificiali. b) Prin despartire, si c) prin batere. 43. §. Cosiurile inpletite. a) Cosiurile conice. 44. §. Cosiurile inpletite. b) Cosiurile cilindrice. Sectiunea II. Cosiurile drepte compuse. 45. §. Cosiurile compuse inpletite. 46. §. Cosiurile de scanduri compuse. (magazine). 47. §. Diümetati si partrari. 48. §. Cosiurile dupe. 49. §. Magazinele si cosiurile compuse dupe puse in paralela. Sectiunea III. Cosiurile culcate simple. 50. §. Cosiurile de lemnu. 51. §. Cosiurile culcate de paie. 52. §. Stuparitu cu cosiuri culcate simple. Sectiunea IV Cosiurile compuse culcate. 53. §. Magazinele culcate de paie. 54. §. Cosiurile de cadre. 55. §. Cosiurile Nuttiane. Sectiunea V. Cosiurile cu constructiune interna mobile. 56. §. Preliminarie. 57. §. Cosiurile de sisthem'a lui Dzierzon a) Cosiurile. 58. §. Cosiurile de sisthema lui Dzierzon b) Cadrele. 59. §. Inpoporarea cosiuriloru Dzierzoniane. 60. §. Stuparitu cu cosiuri de sisthem'a lui Dzierzon. 61. §. Racolt'a de miere (Retediatulu). 62. §. Cosiurile de sisthem'a lui Berlepsch.

A mai aparutu de subt tiparu:

— Apologie. Discusiuni filologice si istorice magiare privitóre la romani, invederite si rectificate de dr. Gregoriu Silasi, prof. de limb. si literat. romana la r. universitate din Clusiu. Cartea prima Paulu Hunfalvy despre Cronic'a lui Georg. Gabr. Sincai. Editiunea „Amiculu Familiei“. Pretiuulu 30 cr. v. a. Clusiu, inprimari'a lui Joane Stein 1879.

— Renascerea limbei romanesci in vorbire si scriere, invederita si apretiată de Dr. Gregoriu Silasi, profesoru de limb. si literat. romana la r. universit. din Clusiu, membru onor. alu Societatei acad. rom., scl. Fasciőr'a I. Editiunea „Amiculu Familiei“. Pretiuulu e 40 cr. — 1 francu = leu n. Clusiu, inprimari'a lui Joane Stein 1879.

— Atragemu atentiunea onor. nostrii cetitori asupra anuntiului pe care ilu publicamu in numerulu de astadi relativu la invitarea de abonamentu la „Albin'a Carpatiloru“, care dejă pana acuma se bucura de o frumosa reputatiune si care a sciutu a isi castigá unu respectabilu numeru de abonati.

Nr. 17 alu „Albinei Carpatiloru“ este de urmatoriulu coprinu: Tecstu: Petru Cazaculu, de Iosifu Popescu (continuare). — Cid sub Fernando celu mare, dupa I. G. Herder, tradusu de V. Mihailu Lazaru (fine). — Viéti'a poporulu romanu, de Oreste Dlujanschi. — Crutiarea: II. Obicinuirea de a crutiá (fine). — O revedere, poesia d O. C. Waldau, tradusa de I. P. — Unu barbatu ingeniosu, novela de Mihailu Nicolescu-Nuca (fine). — Leulu schitie din sciintiele naturale. — Varietati, Cronică, Bibliografia.

Ilustratiuni: Leulu berbericu.

Foia pentru toti — cu ilustratiuni.

Redactoru: Iosifu Popescu. Editoru: Visarionu Romanu.

Apare in Sibiu (Transilvania) la 15 si ultim'a fiacarei luni in fascicole de cate 2 côle cu invelitóre. Chartie fina, tiparu placutu, ilustratiuni frumose.

Aduce articoli de sciintia, ofere lectura delectatóre, pledéza pentru adeveru, pentru bine si pentru frumosu, avédu pururea in vedere principiile estetice, regulele bunului gustu, puritatea limbei si claritatea modulului de a scrie.

Pretiuulu abonamentulu: 1 anu 6 fl., 6 luni 3 fl., 3 luni 1 fl. 50 cr. Pentru Romani'a: 1 anu 16 lei, 6 luni 8 lei, 3 luni 4 lei.

Pretiuulu abonamentulu se póte tramite din Romani'a si in bilete ipotocari si in marce postale.

Abonamentele se facu la editorulu V. Romanu in Sibiu, la toate librariile si la oficiile postale.

Doritoriloru se potu inca tramite esemplare complete dela inceputulu anului.

Carti mai noua.

Alexi Theochar, Ciard'a alba. Naratiune poetica in 5 cantari	broș.
— Ai carté, ai parte. Roman umoristicu	—20
Baritiu G., Dictionariu ungurescu-romanescu (leg. 3.50)	3.—
Baritiu Octaviu, Gramatec'a limbii magiare — Magyar-román zsebszótár	1.—
Butureanu H., Manualu de archeologie biblica. Cu portretulu auctorului	2.—
Cretzianu G., Patrie si Libertate. Poesii vechi si noue	2.50
Darea de séma asupra procesuluu politicu de presa alu d-lui George Baritiu redactorele „Observatoriuulu“. In cestiunea colecteloru pentru soldati romani raniti Golubinski C., Privire scurta asupra istoriei bisericii romana-ortodoxa. Tradusa de J. Caraciveanu	—25 1.—
Lauranu A. Dr., Crescerea popularu. Manualu pedagogico-didacticu pentru luminatorii popularulu, dupa Iguatiu Bárány prelucratu	1.30
Popu G., Indreptariu practicu in toate afacerile finantiare, compusu pre bas'a legiloru si ordinatiuniloru finantiare ce suntu in vigoře. Din oplu acesta a esitu primele 4 brosiure, care costa Pretiuulu de prenumeratiune pentru cele din urma 4 brosiure este 1 fl. (vedi Bibliografia).	1.—
Teutschländer W. St., Michael der Tapfere, ein Zeit- und Charakterbild aus der Geschichte Romániens	2.20
Se afla de vendiare la	
W. Krafft in Sibiu.	
N. B. La cerere se voru spedá carti singurate si subt legatura (Kreuzband), dar' atunci pentru francare se urca pretiuulu cu 10%. Sum'a acésta ni se va tramite prin assignatia postala d'odata cu comand'a.	
Catalogulu celu mai nou se inpartieste gratis si franco ori-cui lu-va cere.	